

מלחמת עזה: מלחמה ללא קרדיט

written by משה גוטמן | 10.12.2023

מתקפת ה-7.10 נבדלת מקודמותיה במובנים רבים, והעיקרי שבהם הוא היותה מלחמת אין-ברירה. תפיסת הביטחון הישראלית שקרסה הביאה את הצמרת הביטחונית הישראלית להבנה מהכרח ולא מבחירה שאין מוצא אחר מלבד השמדת חמאס, כאות ומופת לכל הקמים עלינו.

בשבוע שעבר (2.12) צוטט סלאמי, אחד ממפקדי משמרות המהפכה הבכירים בכנס באסיג' באתר החדשות האיראני ח'בר אונליין, שמתקפת "מבול אל-אקצא" רק החלה, ומודל מתקפת חמאס ישוכפל לפגיעה בתל אביב במוותניה הצרים של ישראל משטחי הגדה, מה שיביא להשמדת המשטר הציוני. ואכן, כל העולם עומד וצופה במתרחש על בימת רצועת עזה, ומסיק מסקנות.

רק ידידינו בווינגטון אינם מבינים זאת משום מה. תגובתו של בלינקן לדבריו של גלנט "כל החברה הישראלית מאוחדת סביב המטרה לפירוק חמאס, גם אם זה ייקח חודשים" [1] "אני לא חושב שיהיה לכם הקרדיט הזה" [2] מנוגדים לחלוטין לרציונל המערכה. הפטרונות וההירות, משל היינו מדינת חסות חסרת עצמאות של ארה"ב, הכעיסו וקוממו רבים.

אבל למען האמת, בלינקן עשה לנו טובה גדולה. זאת מכיוון שהוא "דקר" את אחת מנקודות הכשל המהותיות שהביאונו עד הלום: התלות הכרונית שפיתחה ישראל בארה"ב, ושיח הלגיטימציה שפשה בצה"ל ובצמרת המדינית.

ישראל של 2023 איננה אותה מדינה צעירה של שנת 1948 הנאבקת על משאבי נשק מעודפי צבאות אחרים. היא מעצמה ביטחונית בינ"ל, בעלת מונופול על פיתוחים שאין דומה להם. מדוע אם כן ישראל תלויה עדיין בנשק האמריקני, ברמה שמאיימת על חופש התמרון לניהול מערכה כה חשובה לפי ההיגיון המבצעי הנדרש?

היעדר המוכנות למענה סימולטני מקביל בחזית הצפונית והדרומית גם יחד נובע בין היתר מהתלות באמריקאים בציד ותחמושת, תלות ארוכת שנים שמוטל היה על צה"ל והממשלה לפעול לביטולה זה מכבר. אחרי כיפת ברזל וחץ, עצמאות בתחמושת ארטילרית וקליעית היא Non-issue, והיעדרה הוא אכן אחד הנושאים שצריכים להיחקר לעומק ביום שאחרי המלחמה. תלות זו צריכה להימחק, מיידית, כך שנוכל להילחם עם או בלי קרדיט.

שנית, וכאן אנו נוגעים כבר במהות, גם זאת בזכותו של בלינקן. ה"קרדיט", או במילים אחרות ה"לגיטימציה", משמש בעגה המדינית והצבאית ככלי למדידת חופש הפעולה בזמן ובמרחב בהתאם להערכת המצב בתחום היחב"ל. לדוגמה, פרשיית הפייק שהפיץ חמאס על אודות "הפצצת" בית החולים האינדונזי, שהתבררה לבסוף כשיגור עצמי כושל. חוונו אז יומיים של דיון תקשורתי וצבאי ב"לגיטימציה" שיש או שאין לישראל להמשיך את הפעולה.

לטעמי, השימוש במונח זה הוא טעות גלותית קשה, המערערת על זכות קיומנו כעם וכמדינה. הכרזתו של בן גוריון על הקמת מדינת ישראל בניגוד לכל היגיון ביטאה מעבר מבקשת הכרה אינסופית מן החוץ ☒ מאומות העולם ☒ למיקוד שליטה עצמאי, השואב את הלגיטימציה לזכות קיומנו מהאמונה בצדקת דרכנו, גם אם אחרים אינם מכירים בכך.

לכן, השימוש במונח זה בצה"ל מבטא אובדן דרך ובלבול קיומי. יש מקום אומנם לקיום שיח על אהדה בין-לאומית, תמיכה ובריתות הגנה, נוכח חשיבותם של יחסים דיפלומטיים קרובים בעת מלחמה. יחד עם זאת, להכתיר זאת כ"לגיטימציה" מהווה אובדן של פרופורציות.

דבריו של בלינקן בעת הזו מביאים אותנו לבירור בנקודת הקצה. עם כל הכבוד, ויש כבוד, גם ידידים אינם יכולים לדרוש מאיתנו להתאבד בשם הקרדיט. ואכן, ראש הממשלה נתניהו מיהר להגיב ולומר שזו המלחמה שלנו, ורק אנו נקבל את ההחלטות. ולכן מר בלינקן, עם קרדיט או בלי קרדיט, אנחנו נשמיד את חמאס ונשיג את מטרות המלחמה. בראש ובראשונה עבורנו, אך גם עבור ארצות הברית של אמריקה והעולם החופשי כולו.

המאמר פורסם במקור ראשון, בתאריך 10.12.2023.